

Enonkoski • Kerimäki • Punkaharju • Rantasalmi • Savonranta • Savonlinna

N:o 3 kesäkuu 2017

XX

Reformaation merkkivuosi 2017

10.-11.6.2017 Kerimäki

Lauantai 10.6. Kerimäen kirkko

10.00 Avajaiset, musiikkia, alkusanat. Piispa **Seppo Häkkinen**.

10.30 Piispa emeritus **Eero Huovinen**: Saarna - nukuttaako vai herättääkö?

11.20 Kommenttipuheenvuoro: dominikaaniveli **Gabriel Salmela**. Paneelikeskustelu, juontaa **Heli Karhumäki**.

13.30 Evankelista **Ilkka Puhakka**: Miten minä julistan evankeliumia?

14.15 Kirkkoherrat **Teemu Laajasalo** ja **Sammeli Juntunen**: Miten reformatorinen saarna tuodaan tähän päivään?

15.30 Paneelikeskustelu: Miten ja miksi Jumalan sana vaikuttaa?

18.00 Vuoden 2016 kanttori **Minna Raassina**: Urkumatka maailman ympäri.

Oheisohjelmaa kirkonmäellä

klo 9.30- Vanhojen autojen kavalkadi.

klo 12, 15 ja 16.30 Teatteri Fennica: Kohtauksia Lutherin elämästä.

klo 12.30 Trio Gambaamo: Lasten ja aikuisten muskari Metsolassa.

klo 17.00 Hautausmaaopastus.

Sunnuntai 11.6. Kerimäen kirkko

10.00 Juhlamessu. Saarna **Teemu Laajasalo**. Suuriuhlakuoro.

13.30 Lomarauhan julistus: piispa emeritus **Eero Huovinen**. Puruvesi-Seitsikko.

14.00 Päättösanat: **Teemu Laajasalo, Toivo Loikkanen ja Sammeli Juntunen.**

Järjestää: Savonlinnan seurakunta ja Kallion seurakunta

SAVONLINNAN SEURAKUNTA

KALLION SEURAKUNTA⁺

ELÄMÄNMENOT

Viikot 13 - 21

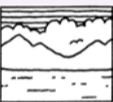
Kastetut

Arvi Emil Massinen, Lassi Lucas Penttinen.
Salla Linnea Häyrinen, Akseli Eino Olavi Mielikäinen, Elsa Hilma Elina Mielikäinen, Noel Olavi Väisänen. Luka Pauli Tapio Immonen (Rs), Sinna Maria Aurora Pesonen (Rs), Iiris Anna Sofia Saari (Rs). Seele Sienna Selene Hägg, Vilma Ellen Lehtinen.
Leo Onni Kalevi Kinnunen. Vertti Mikael Auvinen (Ke).
Nooa Väinö Viljami Savolainen. Eppu Heikki Olavi Rönkkönen (En). Petja Pekka Tapani Puurtinen (Ke).
Teo Olavi Pohjola. Elli Mirjam Pirskanen (Rs).
Aada Ester Hynninen, Johannes Martti Tapio Pitkänen, Nooa Aslak Rimpiläinen.
Aino Amanda Kaartinen, Estella Anni Sivia Kupiainen, Fanni Inari Valojärvi. Kastettu: Emmi Ilona Nykänen (Ke).
Ella Liisa Lydia Sikanen. Kastettu: Niilo Aulis Olavi Auvinen (Rs).

Avioon

Antti Juhani Karvinen ja Riitta Liisa Pietikäinen.
Mikko Jyri Eemeli Pirskanen ja Minna Mari Tuulia Niiranen (Rs).
Topi Risto Johannes Eronen ja Emma Sofia Viljakainen.
Teemu Petteri Turtiainen ja Laura Maria Liukkonen, Jaakko Jouninpoika Vanttaja ja Susanna Emilia Väisänen.
Mikko Kalevi Pennanen ja Tiia Helena Kuitunen.
Mikko Petteri Suonio ja Emmi Helena Josefiina Pietala (Ke). Avioliittoon aikovat: Mika Timo Tapio Pesonen ja Mirja Anneli Leppänen (Pu).

Kuolleet

Antti Kustaa Viik 96v, Aarne Olavi Partanen 87v, Riitta Liisa Mertanen 85v, Jaakko Kalevi Kapanen 78v, Leo Olavi Lähdesmäki 68v, Mikko Albert Hakkarainen 19v. Hilja Mutikainen 88v (Sr), Auvo Kalevi Karvinen 81v (Sr). Eila Marjatta Luostarinen 91v (Ke), Raimo Juhana Nousiainen 82v (Ke). Aarne Johannes Rautiainen 92v (Rs), Kyösti Kalevi Dillström 84v (Rs), Aina Eronen 81v (Rs).
Urho Arvo Kuittinen 93v, Maija Liisa Paunonen 92v, Taimi Unelma Turunen 91v, Hilikka Liisa Soininen 88v, Yrjö Olavi Kekkonen 86v. Timo Eemeli Muhonen 79v (Ke), Esko Juhana Paajanen 75v (Ke). Aatto Kalevi Laamanen 71v (Pu). Elsa Maria Malinen 100v (Rs), Saimi Hellikki Tenhunen 94v (Rs).
Urpo Eelis Mikkonen 90v, Anja Inkeri Jääskeläinen 82v, Eila Anneli Loikkanen 82v, Martti Sakari Kettunen 63v. Sirkka Liisa Junnila 78v (Sr). Vuokko Eila Lyytikäinen 87v (En). Maija Leena Turtiainen 87v (Ke). Liisa Kaarina Hukkanen 86v (Rs), Aili Annikki Leskinen 81v (Rs).
Irja Ilona Ihalainen 91v. Milja Liisa Petrelius 87v (En). Markku Erik Juhani Putkonen 70v (Ke), Tuija Inkeri Makkonen 53v (Ke). Sirkka Liisa Tilaeus 87v (Rs), Mirjam Niiranen 83v (Rs).
Kirsti Emerentia Nuolivaara 101v, Matti Tapio Paasilkallio 93v, Maija Kaarina Pulkkinen 86v, Raimo Mikael Dillström 86, Teuvo Kalevi Vanhala 84v, Onni Aulis Loikkanen 82v, Reijo Antero Häkkinen 70v, Jorma Ensio Huittinen 62v, Kari Paavo Kalevi Tuunanen 60v. Hilma Eveliina Salmi 90 v (En). Arvi Untamo Hernehäho 88v (Ke), Veikko Armas Lind 76v (Ke). Aune Maria Hypén 94v (Rs).
Irja Suomalainen 85v, Pentti Eenokki Nykänen, 84v, Katri Anneli Itkonen 83v. Eila Annikki Turtiainen 83v, Raili Inkeri Ahonen 77v, Seppo Ilmari Oksala 66v. Toimi Toivo Punnonen 86v (En), Esa Tapani Kettunen 67v (En). Esa Tapani Kettunen 67v (Rs).
Suoma Annikki Tiainen 93v, Aino Ryntty 92v, Veikko Armas Oinonen 91v, Kirsti Ruotsalainen 90v, Terttu Anneli Venhovaara 76v, Aila Kaarina Kinnunen 72v, Tuula Marjatta Luostarinen 69v. Perttu Erik Käyhkö 62v (Sr). Aili Annikki Vanttinen 93v (Rs).
Veera Marjatta Sikanen 93v, Aili Elina Muttonen 86v, Sirkku Eira Tellervo Liikanen 81v, Riitta Hellevi Repo 67v. Eelis Tapani Nousiainen 69v (Ke). Sirkku Liisa Tuunanen 87v (Pu). Tyyne Elina Auvinen 90v (Rs).
Anna Maire Nieminen 96v, Maija Ilta Mielikki Rajantie 90v, Aune Orvokki Hirvonen 88v, Pentti Kalevi Kokkonen 84v, Anna Kaarina Koistinen 67v, Aki Teijo Tapani Juuti 59v. Maili Annikki Tuunanen 92v (Ke). Terttu Nygrén 83v (Rs).

Antti Rahikaisen päättymätön rippikoulu

Kun on nähnyt eläessään yli kaksikymmentä rippileiriä, pitäisi se homma jo osata. Uusimman seurakuntapastorimme Antti Rahikaisen ensimmäinen rippikoululeiri Savonlinnan seurakunnan virassa alkaa heinäkuun lopulla.

Ensi töikseen Savonlinnassa Antti järjestää työhuoneensa itselleen sopivaksi.
- Olemme muuttaneet tähän saakka niin monta kertaa, että olen tottunut siivoamaan nurkkiin kertyneitä turhia tavaroita, kertoo Antti.

Antti Rahikainen, 31.

Kotoisin Luumäeltä.
”Helposti lähestyttävä, karjalainen luonne”.
Harrastaa koirajuttuja maltankoina Murun kanssa.
Lempijae Raamatusta:
”Iloitkaa aina Herrassa! Sanon vielä kerran: iloitkaa!”
Fil. 4:4.

JUMALANPALVELUS

Helluntai Pyhän Hengen vuodattaminen

Ps 68: 5-11, Jer 31: 31-34,
Ap.t. 2: 1-13, Joh 14: 15-21

Pyhä Henki
- uskon synnyttäjä

Ensimmäisenä helluntaina se tapahtui! Jeesuksen ennen kuolemaansa lupaama Pyhä Hengen vuodattaminen opetuslasten ylle. Raju tuulenpuuska, tulenlieskat! Nämä merkkeinä siitä, että Jumala itse on läsnä ja jakaa lahjojaan. Mutta miksi tuo lupaus ja sen täyttyminen? Jotta ilosanoman eteenpäin vieminen ei olisi opetuslasten omien voimien ja ymmärryksen varassa, vaan Jumalan. Todistajan tehtävän saaneet lähetettiin matkaan, uskon ja Jumalan voiman varassa. Muuten työ olisi ollut turhaa.
Sama Pyhä Henki on todellisesti läsnä edelleenkin tässäkin ajassa ja todellisuudessa. Ei vain aikanaan opetuslasten todistajan tehtävässä ja elämässä. Pyhä Henki tuo tänäänkin hyvyden ja Kristuksen rakkauden meidän keskellemme. Ilman Pyhää Henkeä emme voi uskoa. Pyhä Henki kutsuu, synnyttää meissä uskon ja uuden elämän.
Usko on Jumalan lahja. Tuota lahjaa, luottamusta, saa rohkeasti rukoillen pyytää yksin tai yhdessä toisten kanssa. Vaikkapa seurakunnan yhteisessä kokoontumisessa, jumalanpalveluksessa. Olet tervetullut helluntain jumalanpalvelukseen! Sinua odotetaan.

Raija Pautola
teologiharjoittelija, KM

Nuorisopastorin toimenkuva on laaja ja monipuolinen. Seurakunnan nuorisotyön alle kuuluvat kaikki nuoret ja nuoret aikuiset ikävuosien 6-29 väliltä. Savonlinnassa kakku on jaettu kahden seurakuntapastorin kesken.
- Savonlinna on tuttu paikka, olen ollut täällä kesäteologina vv. 2012-13 ja nähnyt siis parhaat puolet tästä paikasta. Tämänkin jälkeen kesäinen Savonlinna on tullut tutuksi, kun vaimoni jatkoivat samassa hommassa, kertoo Antti.

Rahikainen etsii nyt omaa asuntoa Savonlinnasta yhteisöpedagogiksi valmistuvan vaimonsa ja koiransa kanssa. Hän aloitti työt Savonlinnassa toukokuun alussa.

Antti Rahikainen vihittiin papiksi vuonna 2015 Mikkelissä ja sai ensimmäisen työpaikkansa Parikkalan seurakunnasta.
- Toimin siellä puolitoista vuotta pääasiassa lapsi- ja nuorisotyössä kirkkoherran ja toisen papin kanssa. Siellä opin ainakin sen, että nuorisotyössä hyvin tärkeää on työn pitkäjänteisyys. On tärkeää, että pappi kulkee nuoren rinnalla useamman vuoden, niin että keskinäinen luottamus ehtii syntyä, pohtii Antti.

Savonlinnassa Antilla on ainakin enemmän kollegoita ja monenlaista uuttakin seurakuntatyötä tulee varmasti vastaan.
- Ensimmäisessä työlistassani oli muun muassa kinkereitä, kertoo Antti.

Luumäen seurakunnasta vuonna 2001 vaellusriparille Kuhmoon lähtenyt Antti on ollut sen jälkeen joka kesä rippileirillä: ensin isosena ja sitten töissä.

- Haaveilin vielä jokin aika sitten järjestäväni jossain tietokoneettoman ja netittömän luontoriparin, mutta sain kuulla, että sellaiseen ei enää välttämättä nykyään kukaan tulisi. Ehkä sitä sittenkin huomaa vanhenneensa, nauraa Antti.

Helluntai. Pyhän Hengen vuodattaminen

#twaarna Helluntai on erilaiset synttäribileet. Kaikki kutsutaan, kaikille tarjotaan ja jokaiselle riittää! Jatkoille pääsee vastaanottajat!

Teuvo V. Riikonen. Twaarnat. Väyläkirjat 2017.

Heli Karhumäen monta Lutheria

Sana-lehden päätoimittaja Heli Karhumäki juontaa Kirkko täyteen! –tapahtuman lauantaina 10.6. Kerimäellä. Luther on Karhumäelle ristiriitainen mutta rakas persoona.

Heli Karhumäki näkee Lutherin hahmossa ennen kaikkea teologineron, jonka raikas ymmärrys evankeliumin vapauttavasta armosta yhdistyneenä poikkeukselliseen älyyn, itsenäisyyteen ja rohkeuteen käynnisti uuden kirkkokunnan syntyseen johtaneen kehityksen. Mutta Karhumäki tunnustaa myös Lutherin varjopuolen, ristiriitaisen ja jopa kauhistavan hahmon, joka lietsoi vihaa vääraoppisia katolilaisia ja esivaltaa vastaan kapinoivia talonpoikia kohtaan. Mutta miten tästä fanaattisesta agitaattorista on voinut tulla kilttien ja leppoisten luterilaisten esikuva?

- Kyse on sovituksista, synnin sovituksista. Jos emme reilusti tunnusta Lutherin syntiä, emme voi antaa sitä anteeksi emmekä rakastaa häntä kokonaisuutena. Hengellinen aikuistuminen vaatii meiltä klassisen, symbolisen isänmurhan. On hylättävä vanhempiansa vääryydet voidakseen löytää oman, oikeamman polun, selittää Karhumäki.

Eikä vähempi olisi riittänytkään, sillä katolisen kirkon uhmaaminen vaati hirvittävästi aggressiivista voimaa.

-Luther pani henkensä alttiiksi repiessään alas anekapuan ja taistelllessaan kansalle oikeuden omakieliseen Raamattuun ja jumalanpalvelukseen. Hänen ansioistaan me saimme tämän kaiken lahjaksi tappelematta.

Karhumäki oli alussa huolissaan siitä, että reformaation merkkivuoden juhlinta jäisi ylätasoa korkeakirkolliseksi hankkeeksi ja että suomalaiset eivät ottaisi reformaation merkitystä niin vahvasti.

- Olin kirkkaasti väärässä. Tämä vuosi on ollut ihana ja elvyttävä koko kirkolle

ja antanut hienon mahdollisuuden vahvistaa ymmärrystämme siitä, mitkä ovat luterilaisuuden hyvät puolet. Pienimmistäkin seurakunnissa tuodaan nyt esille reformaation merkitystä ihan konkreettilla tavoilla: perhetapahtumissa, virsitilaisuuksissa, luentosarjoissa ja lukutaitokampanjoissa. Olen törmännyt hyvin moniin erilaisiin Luther-hahmoihin, käsinukkiin ja baskereihin, nauraa Karhumäki.

Satojen eri tapahtumien kirjoja ympäri Suomen voi käydä ihmettelemässä Armoa2017 -sivustolla.

Vaikka Sana-lehti on selkeästi luterilainen lehti, ei Karhumäelle ole vaikeaa tuntea sisaruutta ja veljeyttä muihin kirkkokuntiin.

- Luterilaisuudessa meillä on selkeä ja vahva identiteetti, jonka pohjalta voimme arvostaa myös muita kirkkokuntia. Vaikka luterilaisia on vain yksi prosentti kaikista kristityistä ja esimerkiksi katolilaiset pitävät meitä vain pienenä kristillisenä yhteisönä, on minulle itsestään selvää ajatella enemmän sitä, mikä meitä yhdistää kuin erottaa, miettii Karhumäki.

Päätoimittaja Heli Karhumäki on käynyt Kerimäen kirkossa pari vuotta sitten. Kirkon iso koko hämmensi pohjalaisia vierailijoita. - Teinikäinen poikani lohduttautui kuitenkin sillä, että on teillä ainakin pienemmät urut kuin meillä Lapualla. Totisesti toivon että kirkko tulee täyteen, sanoo Karhumäki.

KIRKKOHERRALTA

Kirkon todellinen aarre

Lokakuun lopussa tulee kuluneeksi 500 vuotta siitä, kun Martti Luther julkaisi 95 teesiään anekapua vastaan. Sitä pidetään uskonpuhdistuksen eli reformaation alkuna.

Miksi vähäisessä yliopistossa opettaneen nuoren pappismunkin protesti kasvoi sellaisiin mittoihin, että se muutti Euroopan?

Sytä on varmasti monia. Eräs niistä on noihin aikoihin keksitty kirjapainotaito. Mutta ei se yksin riittänyt. Reformaatioissa ehkä olen-

naisinta oli sen uskonnollinen sanoma. Se oli tavallista ihmistä aidosti ja syvästi koskettavaa.

Tästä on lukuisia aikalaistodisteita. Esimerkiksi voi ottaa Frankfurt am Mainin lähistöllä vaikuttaneen rosavoritarin, Hartmut von Cronbergin. Hän lähetti Lutherille v. 1522 kirjeen, jossa kirjoitti näin: ”Rakkain veljeni, miten minun pitääkään kiittää teitä ja kirjoittaa teille, koska olette niin isällisesti neuvoneet koko maailmaa ja varsinkin meitä saksalaisparkoja, joita olette ruokki-

neet kirkkaalla ja puhtaalla Jumalan sanalla ja johtaneet meitä pelastuksemme tuntemiseen.”

Hartmut oli löytänyt jotain merkittävää: ”Olen varma siitä, että minun aatelisarvoni ja rikkauteeni – vaikka olisin jalointa keisarilista sukua tai vaikka olisin koko valtakunnan hallitsija ja omistaisin maailman kaiken rikkauden – on pelkkää tyhjää verrattuna siihen aatelisarvoon ja rikkauteen, jonka kaikkein vähäisinkin kristitty omistaa, kun hän uskoo Kristuk-

seen ja luottaa koko sydämeästään Jumalaan.”

Miten Jumalan sana voisi nykyään vaikuttaa yhtä raikkaasti kuin reformaation aikoina? Sitä kysytään 10.-11.6. Kerimäellä *Kirkko täyteen!* –tapahtumassa. Vastauksia kannattaa tulla kuulemaan kauempaakin. Pitääkö edelleen paikkansa se, mistä Luther kirjoittaa teesissään nro 62 ”Kirkon todellinen aarre on Jumalan kunnian ja armon kaikkein pyhin evankeliumi.” Mitä se on? Mitä se on nykyajan kielelle sanoittuna?

Sammeli Juntunen
kirkkoherra

Martti Luther (Jari Halme) apujoukkoineen esiintyi kouluissa keväällä neljä viikkoa ja syksyllä kierretään vielä viikko. Juontajakaksikkona Anna Lamberg ja Jaakko Vanttaja.

Vieraanamme tänään: Martti Luther!

Savonlinnan seurakunnan varhaisnuorisotyön Auta armias! -talk show'n päättähti on vieras viidensadan vuoden takaa. Reformaation merkkivuoden kunniaksi kouluja kiertävässä show'ssa on mukana juontajat, mahtavaa musiikkia ja Luther pääsee ihan oikeasti "lauteille".

Oppitunnin mittaista showta tarjotaan kaikille Savonlinnan seurakunnan alueen alakouluille.

- Idea pölyttiin suoraan telkkarista ja niin tässäkin on vieras, musiikkia ja stunttitehtävä. Siihen mahtuu myös liikunnallisuutta ja vuorovaikutusta, kertoo nuorisotyön ohjaaja **Jaakko Vanttaja** tuomiokirkkoseurakunnasta.

Talk show on seurakunnan varhaisnuorisotyön ikioma projekti. Käsikirjoituksesta

ja toteutuksesta vastaavat Vanttajan lisäksi nuorisotyön ohjaajat **Kristiina Rankila** Kerimäen kappeliseurakunnasta, **Jari Halme** Rantasalmen kappeliseurakunnasta ja **Anna Lamberg** tuomiokirkkoseurakunnasta.

- Meille oli tärkeää, että teemme jutun, jota tarjotaan kaikkiin seurakuntamme alueen alakouluihin. Siksi oli luontevaa, että myös työntekijöitä on niin kappeleista kuin tuomiokirkkoseurakunnasta, toteaa Lamberg.

Kouluissa nuorekas lähestymistapa reformaatioon on otettu hyvin vastaan.

- Reformaatio on muovannut Suomea vahvasti, avannut koulutien kaikille ja synnyttänyt suomen kirjakielen. Siksi esitystämme on ollut hienoa viedä juuri kouluihin, pohtii Lamberg.

Shown stunttitehtävävideon on tehnyt Jari Halme. Siinä Luther käy avannossa, jäätyy kalikaksi ja viedään saunaan sulamaan.

- Martti Luther oli aika kova jätkä, ja niinpä sille piti keksiä stuntti, joka olisi tarpeeksi extremeä, tuumii Vanttaja.

Martti Luther!

Jaakko Vanttaja uskoo, että Luther toimisi kirkon uudistajana vielä nykypäivänäkkin.

Jari Halme Rantasalmen kappeliseurakunnasta hauskaasti tutuksi.

- Luther varsinkin oli tiivistämisen mestari, ja yksinkertaisimmillaan se on armon pelastussanomassa. Hän myös lähti uudistamaan kirkkoa sisältäpäin ja minä uskon, että hän toimisi vielä nykyäänkin niin, sanoo Vanttaja.

Myös nuorisotyön ohjaaja Kristiina Rankila haluaa korostaa Lutherin armahtavaa sanomaa.

- Seurakuntatyössä uskon näkemys tarvitsee jatkuvaa päivitystä, jolloin myös itsensä armahtaminen on tärkeää, tuumii Rankila.

- Lutherilla oli hyvin käytännönläheinen tapa elää uskoa. Hän korosti armon merkitystä myös ihan arkipäivässä. Kaikki työ voi periaatteessa olla Jumalan silmissä kutsumustyötä, vaikkapa vanhempana oleminen, miettii Rankila.

Teksti ja kuvat: Pia Rask

Kristiina Rankila toimii nuorisotyön ohjaajana Kerimäen kappeliseurakunnassa.

Pastorit, paavi ja piru kirkonmäellä

Pastorit Kalevi ja Hermannin päättävät tehdä uskonpuhdistuksesta opettavaisen yleisöesityksen. Myöhäiskeskiajan teatteriseurueeksi muotoutuvan nelikon henkilögalleriaan kuuluu niin piru pieruineen kuin paavi parkuineen, unohtamatta anekapias Tetzeliä tai Zwickaun profeettoja. Näytelmäkirjailija **Eeli Klemetin** käsikirjoittamassa näytelmässä on viljejä hahmoja mutta myös syvällistä pohdintaa.

Mistä kiinnostuksesi Lutheriin ja uskonpuhdistukseen?

-Aloin tutkia aihetta jo näytelmätrilogian ensimmäisessä osassa ”Sovintopäivä”. Siinä käsiteltiin muun muassa sitä, miten näennäistä on tietämyksemme oman tunnustuksemme sisällöstä. Usein kuulee lauseen: minä uskon Jumalaan, mutta en niin kuin kirkko opettaa. Vaikka sanojalla ei välttämättä ole juurikaan käsitystä siitä, mitä kirkko opettaa. Tätä käsitellessä tuli vastaan yhä uusia kysymyksiä eikä aihe jättänyt rauhaan. Tunnustuskirjat eivät enää olleetkaan mitään historiallisina reliikkejä, vaan niitä kannattaa tutkia vielä nytkin. Lutherin isoa katekismusta aloin tutkia hölmöyksissäni vasta viiveellä ja sen nerokkuus löi ihan ällikällä.

Entä miksi näytelmä on kirjoitettu runomittaan?

- Se on etäännytyiskeino. Kun nykykorvat ovat tottuneet rap-rytmiin, tekee vierailu oudossa jambissa hyvää. Muutoin olisi myös turhaa kuvitella pystyvänsä epookkinäytelmän tavalla kuvaamaan aikakauden ihmisiä ja tapahtumia luotettavasti. Näyttelijän keho on tämän ajan keho, joka ei pysty irrottautu-

maan siitä, vaikka kuinka pyristelisi. 1950-luvulla tehty Tarzan-elokuvat sisältävät joka kohtauksessa selviä merkkejä juuri sen ajan kehollisuudesta. Jokainen asento ja puhetyyli julistavat 1950-luvun elämäntapaa ja yritys irrottautua sivilisaatiosta täysin ”villiin” saa pelkästään koomisen lopputuloksen. Sitä paitsi usein jonkun aikakauden kuvauksen uskottavuus ei ole kovin pitkäaikaista. Tätä samaa aitouksemppailua käydään joka ajassa. Mutta tämän ”uskottavuutta” tavoittelevan kuvausihanteen sijaan haluaisin metsästä outouden kokemusta; että tapahtumat nähtäisiin ennemmin outoina eikä sulavasti arkikokemuksiin palautuvina.

Onko Lutherin naulaamalla teeseillä erityisasemaa näytelmässä?

- Teesien lipsahtaminen Lutherin oppilaiden kautta julkisuteen, vastoin Lutherin tahtoa, oli mielenkiintoinen tapahtuma. Teesit kelpaavat edelleen erinomaisesti nykyäänkin jokapäiväiseen mietiskelyyn. Kannattaa aloittaa heti vaikkapa teesistä numero 1. Myös muistaakseni 62 on sellainen, että sille ei ole mitään päivityksen tarvetta. Tietysti Lutherin omat kommentit asiasta ovat myös kiinnostavia.

Mitä armo-opista käsitellään näytelmässäsi?

- Tämä Lutherin kuuluisa lause ”Yksin armona” oli sellainen kasapanos, joka liikkui aikansa armo-opillisia käsitteitä. Niissä riitti vivahteita. Kyllä se on kovasti käynnistänyt tässäkin työssä pohdintaa tahdon vapaudesta, sen suhteesta tekoihin ja niin edelleen. Mutta nyt on pakko tehdä ero teologisen selvittelyn, asiakeskustelun ja toisaalta teatterin kielen välillä. Näyttämöllä voidaan käsitellä tärkei-

täkin asia-aiheita, mutta niitä ei voi puhtaaksi viljellä. Niihin liittyy aina ihmisen läsnäolon tahrat. Näyttämöpuheen tulisi puhua voimakkaammin kuin sen informaatioisällön, eli sen mikä on viestintään tarkoitettu. Ajatussisällöt eivät toimi niin kuin esseessä. Voisi jopa sanoa, että ne ovat vain sivutointa, ohessa näkyvä maisema.

Mikä Lutherin hahmossa on itsellesi kaikkien mielenkiintoisinta?

- Goethe taisi sanoa, että tuossa ajassa ei ollut mitään muuta kiinnostavaa kuin Lutherin persoona, ja kyllä se totisesti on sitä. Luther oli äärimmäisimmän karkeuden ja mitä herkkätuntoisimman sielunhoitajan kombinaatio. Aristotelesta lähtien draaman ytimenä on pidetty ristiriitaa. Voisiko enää olla herkullisempaa tutkimuskohdetta? Ja meillähän on mainio tilanne: suomalainen Luther-tutkimus on maailmankuulua - siitä vain ammentamaan.

Myös Lutherin ja Melanchthonin suhde on mielenkiintoinen. Ja eräissä kysymyksissä kovinkin jännitteinen. Sitä kiinnostaisi tutkia enemmän. Se, miten paljon Melanchthon Lutherille merkitsi, tulee esille viimeistään silloin kun Melanchthon sairastui vakavasti – millä tavalla Luther silloin rukoili ja pauhasi Jumalalle asiasta!

Teatteri Fennica: Pastorit teatteriarenalla: Kohtauksia Lutherin elämästä. Kirkko täyteen! -tapahtumassa lauantaina 10.6. Kerimäen kirkonmäellä klo 12, 15 ja 16.30. Rooleissa: Mika Juusela, Nestori Välitälo, Kaisla Pirkkalainen ja Pia Rask. Käsikirjoitus ja ohjaus Eeli Klemetti.

Eeli Klemetin kirjoittaman Luther-näytelmän pääosissa näyttelevät Nestori Välitälo ja Mika Juusela.

Kuva: Mika Vuorentie

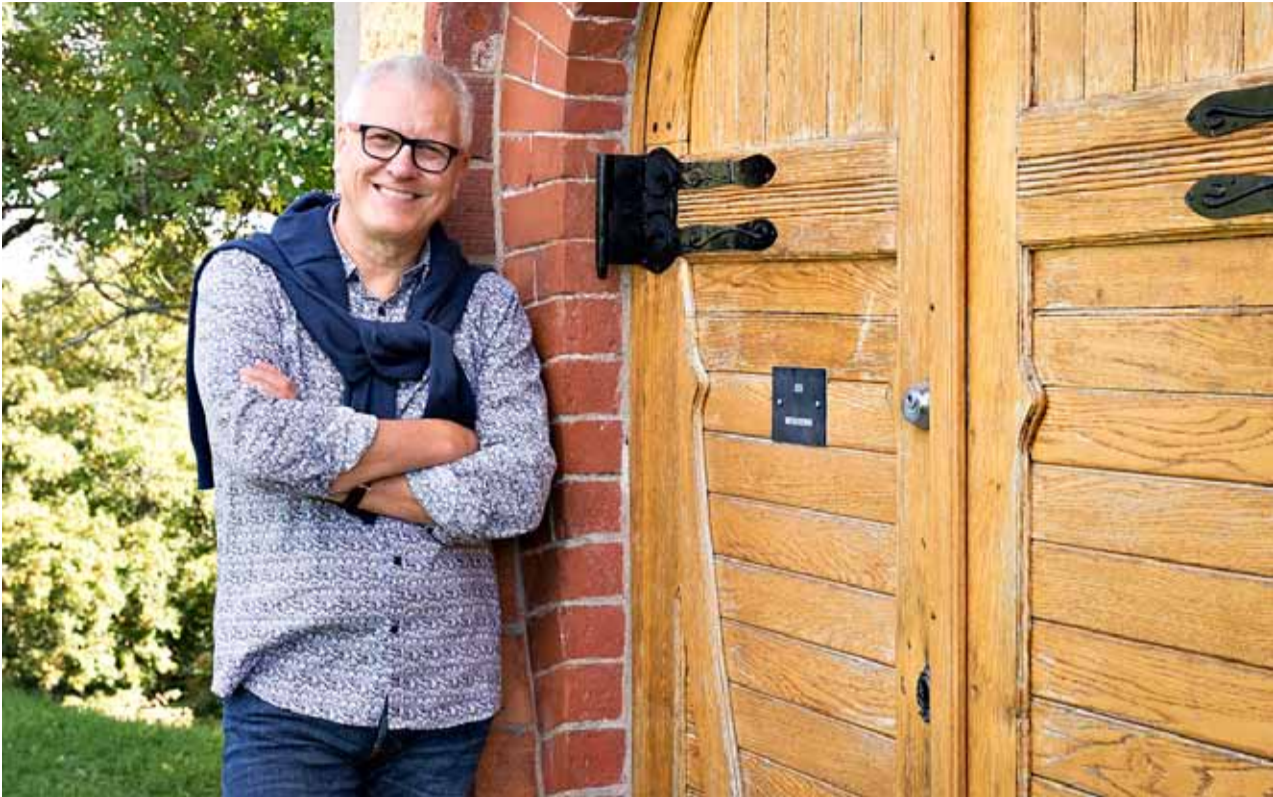

Anna Lamberg on varhaisnuorisotyönohjaaja Savonlinnasta.

atasalmelta tuo Lutherin hahmon lapsille ja nuorille.

Ilkka Puhakan kiinnostuksen kohde on jo vuosikymmeniä ollut tutustua sellaiseen raamatuntutkimukseen, jossa pyritään ymmärtämään asiat Jeesuksen aikalaisten silmin.

Ilkka Puhakan ajankohtainen evankeliumi

Evankelista Ilkka Puhakka esiintyy Kerimäellä Kirkko täyteen! -tapahtumassa lauantaina 10.6. Hänen esitelmänsä aihe on: Miten minä julistan evankeliumia?

Onko evankelioiminen ”päätyösi”?
- Olen nuorena miehenä kohdannut Kristuksen niin, että jäin koukkuun Häneen loppuelämäksi. Tuossa tapauksessa tajusin kohdanneeni jotain sellaista, että se muovasi tulevaisuuteni täysin uuteen uomaan. Minusta tuli evankelista, vaikka tuolloin en edes tiennyt mikä se on, saatikka ettei sellaista virkanimikettä kirkossamme olekaan. Olen toiminut päätoimisesti jo vuosia evankelistana. Nykyinen työnantajani on Saksalainen evankelioimis- ja lähetysjärjestö Mission Europe, jonka tunnetuin työntekijä oli Kalevi Lehtinen.

Mistä aiot puhua Kirkko täyteen! -tapahtumassa?
- Olen innoissani päästessäni kertomaan Kirkko täyteen! -tapahtumassa julistukseni sisäisestä luonteesta ja sen vaikutuksista. Nykyisen julistukseni rohkeus ja luottamus löytyi Venäjän vankiloista, joissa kiersin evankelistana 20v. ajan. Näin mitä usko Jeesukseen sai aikaan ja rohkenen sen tähden vaikeammasa länsimaisessa maastossa häpeämättä kertoa Jeesuksesta – siitähän evankeliumissa on kysymys.

Mikä on ensisijaista sinun julistussessasi?
- Kutsumukseni on kertoa Jeesuksesta niin, että ne jotka eivät häntä tunne, oppisivat tuntemaan hänet ja ne jotka tuntevat, oppisivat ymmärtämään häntä paremmin.

Miksi evankelioiminen on juuri nyt tärkeää? Entä miten se liittyy reformaatioon?

- Evankelioiminen on aina ajankohdasta. Siinä on kysymys siitä, että ihmisillä on oikeus kohdata Jeesus ja tulla tuntemaan hänet. Evankeliumin julistuksen yksiselitteinen pohja on siinä, mitä Luther on löytänyt ja sanoittanut julistaessaan: yksin uskota, yksin armosta, yksin Kristuksen tähden, yksin Jumalan Sanan kautta. Mitä enemmän olen viimevuosien aikana saanut julistaa ja opettaa eri kristillisissä seurakunnissa ja kirkkokunnissa, sitä merkittävämmäksi minulle on tullut tuo uskonpuhdistuksen teema.

62 vuotias.
Naimisissa: kolme lasta, seitsemän lastenlasta.
Asuu Turun saaristossa, harrastaa veneilyä ja liikuntaa.

NUORTEN SEUKKARIGAMES

KESKIVIikkONA 21.6. klo 15-21 seurakuntakeskuksella
Aloitamme nuorisopuolella (sisäpiha, ovi F). Ohjelmassa yhdessä pelailua, puuhailua, makkaraa ja lettuja...
Ole mukana koko aika tai vain sen aikaa, kun jaksat!☺

POIKIEN ja TYTTÖJEN KESÄ 2017

Leiripäivä 7-13-vuotiaille:
to 22.6. klo 9-14 Enonkosken srk-talolla
Leiripäivän ohjelmassa kesäistä puuhaa ja yhdessäoloa.
Hinta 5 € / päivä. **Ilmoittaudu 8.6. mennessä**
www.savonlinnaseurakunta.fi/kouluikaisille
tai p. 015 576 8029 nuorisotoimisto

Kesäleirit pojille ja tytöille:
6-9-vuotiaille ma-ke 31.7.-2.8. Hirvaslahden leirikeskus
10-13-vuotiaille pe-su 4.-6.8. Pappilansaaren leirikeskus
Kesäleireillä nautitaan yhdessäolosta sekä kesäisestä puuhasta ulkona ja sisällä. Hinta 24 €.
Ilmoittautuminen alkanut 2.5., tarkista onko vielä tilaa: www.savonlinnaseurakunta.fi/kouluikaisille
tai p. 015 576 8029 nuorisotoimisto

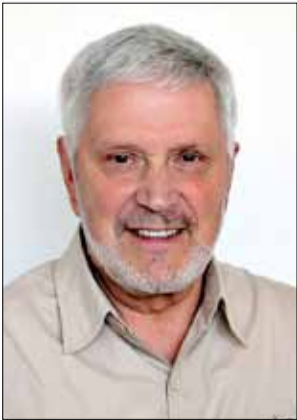
Kirkkokyydit kulkevat.

Tulkkaukset kuuroille B-katsomon edessä.

Oopperajuhlamesu Olavinlinnassa

su 9.7. klo 10, saarna piispa Kaarlo Kalliala, liturgi Henrik Koponen. Musiikki Savonlinnan seurakunnan kuorot, Savonlinnan Orkesteri. Musiikin johto Mika Siekkinen. Oopperan solisti sopraano Hanna Rantala.

KATSOKAA TAIVAAN LINTUJA

Jorma Marjokorpi

Tervapääsky

Tervapääsky on kevään viimeisimpiä muuttolintuja. Kun mustat, sirppisiipiset tervapääskyt ilmestyvät kiihtämään kirkuen kaupungin taivaalle, kesä on todella tullut. Oikeastaan vasta tervapääskyyn – vaikkei se kuulukaan varsinaisten pääskysten heimoon – sopii sanonta ”pääskyselä ei päivääkään”.
Valtaosa tervapääskyistä elää kaupungeissa ja taajamissa, missä on pesimiseen

soveltuvia korkeita rakennuksia. Mutta tervapääskyn pesän voi löytää myös erämaasta kolopuusta Pohjois-Suomea myöten.
Tervapääsky pesii kattojen ja ullakoiden koloissa, usein yhdyskunnittain. Nurmikolle joutuessaan se on avuton eikä pääse lentoon. Ilmassa se on vailla vertaa oleva väsymätön lentäjä. Ruotsalaiset tutkijat ovat varustaneet tervapääskyjä pienillä radiolähettimillä ja tehneet hämmästyttäviä havaintoja.

Lähdettyään pesästä nuori lintu viettää 2–3 ensimmäistä vuottaan käytännöllisesti katsoen kokonaan ilmassa. Vasta kolmantena kesänä se aloittaa pesimisen. Sen jälkeen lintu viettää vuodesta pari kuukautta pesimispuuhissa ja kymmenen kuukautta ilmassa tehden sinä aikana muuttomatkan Afrikaan. Tervapääsky siis pyy-

dystää ravintonsa, vaihtaa sulkansa ja nukkuu ilmassa. Tutkijat ovat havainneet, että tervapääskyt nousevat joka aamu ja ilta 2 – 3 kilometrin korkeuteen, ehkä nukkuakseen alas liitämisen aikana.
Ellei lintunen siiville heity, ellei ihminen uskoonsa luota, eipä lintunen ilmoja havi, eikä ihminen Jumalaan saavu!
(Volter Kilpi, Suljetuilla porteilla)

Jos pesimisaikaan kylmät ja sateiset ilmat yllättävät eikä ilmassa ole hyönteisiä, poikasten ruumiinlämpö laskee ja ne vaipuvat horrokseen niin että selviävät ravinnosta useita päiviä. Samaan aikaan emot saattavat lennellä tuhannen kilometrin päässä, mistä palaavat sään lämmitettyä.
Kannustakoon tervapääskyn siipien varassa kuluva elämä kristittyä heittäyty-mään samalla tavalla Jumalan lupauksen ”siiville”.

TAPAHTUMIA

Tarkemmat tiedot seurakunnan kotisivuilla www.savonlinnaseurakunta.fi ja kappeliseurakuntien omilla alisivuilla.

Juhannuskokko

pe 23.6. klo 20-21
Poukkusalmissa.

Sammeli Juntunen, Mika Siekkinen. Kirkkokuoro myy lettuja, makkaroita, kahvia ja mehua.

Tuomiokirkko-seurakunta:

Kirkkoherra Sammeli Juntunen p. 044 7768016.

Hartaushetket kesätiistaisin Talvisalossa klo 17, kappelissa tai sään salliessa hautausmaalla: **ti 6.6.** Tykkyläinen, Anssi Pyykkönen. **13.6.** Marja Hynninen, Kokkonen. **20.6.** Juntunen, Elina Hyvönen. **27.6.** Rahikainen, Malinen.

Pe 23.6. klo 10 Ekumeeninen hartaus Haukiniemen tsasounassa. Juntunen, Anssi Pyykkönen.

La 24.6. ja Su 25.6. klo 10 Juhannuksen messut Tuomiokirkossa.

Ti 4.7. klo 17 Hautausmaaopastus Talvisalon hautausmaalla. Timo Auvinen: "Kauppiaita, upseereja ja herrasmiehiä."

Ti 11.7. klo 17 Hautausmaaopastus Talvisalon hautausmaalla. Sirpa Kemppinen: "Vahvoja naisia Talvisalon hautausmaalla."

Ti 18.7. klo 17 Hautausmaaopastus Talvisalon hautausmaalla. Johanna Kotilainen.

Raamattupäivät Säämingin seurakuntatalossa pe-la 21.-22.7. klo 14.00-18.00.

"Verho vedetään syrjään" Ilmestyskirja avautuu - mitä Johannekselle näytettiin meidän ajastamme tulevaisuudesta.

Luennot: pj. Inkeri Tuunanen ja diakonissa Juha Räisänen, Ritva Kososen taidetta esillä, liikuntaa Helena Mutikainen.

Tarjoilu maksullinen 8 e. Savonlinnan seurakunta ja Savo-Karjalan Raamattunopiskelijat ry

Olet lämpimästi tervetullut tutustumaan Ilmestyskirjan sanomaan.

La 29.7. klo 14 Tuomiokirkon opastus.

Pe-su 4.-6.8. Maahan-

muuttajien leiri Hirvalahden leirikeskuksessa. Tervetuloa viettämään viikonloppua! Ohjelmaa lapsille ja aikuisille, leikkejä, kilpailuja, uintia, seurakunnan eri työalat mukana, leirikirkko. Ei leirimaksua. Ilm. p. 044-7768046 tai rauni.pirinen@evl.fi 8.6. mennessä (loman jälkeen 11.-20.7.) Uudet leiriläiset etusijalla.

Kerimäen kappeliseurakunta:

Aluekappalainen, rovasti Toivo Loikkanen p. 050-540 6111

Messut Isossa kirkossa, maailman suurimmassa puukirkossa kesäkautena sunnuntaisin ja kirkollisina pyhäpäivinä klo 10 ajalla 4.6.-3.9.2017.

Su 4.6. klo 10 Helluntain messu Isossa kirkossa. Messun jälkeen noin klo 11.15 Joachim Bussian, Saksan Suomen suurlähetystön politiikka- ja lehdistöosaston päällikkö avaa Luther-näyttelyn, joka on kirkossa juhannukseen saakka.

Su 11.6. klo 10 Kirkko täyteen! – reformaation merkkipuoden päätahtuman juhlamessu. Saarna kirkkoherra Teemu Laajasalo, kanttori Minna Raassina, seurakunnan papistoa ja työntekijöitä, suuri kirkkokuoro. Keittolounas kirkonmäellä. Tahtuma alkaa la 10.6. (ks. erillinen ilmoitus).

Su 11.6. klo 13.30 Valtakunnallinen lomarauhan julistaminen Ison kirkon pääovella (sateella kirkossa). Lomarauhan julistaa piispa emeritus Eero Huovinen, kaupungin tervehdys elinkeinojohtaja Janne Weander, musiikki Puruvesi-Seitsikko.

Su 2.7. klo 10 Konfirmaatiomessu (KM1) ja Kerimäki-päivän messu. Tahtuma jatkuu messun jälkeen.

Ti 25.7. klo 17 Hautausmaaopastus vanhalla ja uudella hautausmaalla. Anna-Liisa Seppänen-Kuikka. Lähtö kirkon puolelta.

Su 30.7. klo 10 Konfirmaatiomessu (KM2) ja kirkastussunnuntain messu.

Su 27.8. klo 10 Elopäivien ja Kansan Raamattuseuran kirkkopyhän messu Isossa kirkossa, tarjoilu ja päivätillaisuudet seurakuntakodilla. Vierailijoita KRS:sta.

Tiedot toiminnasta, kirkolliset ilmoitukset: torstaisin Puruvesi-lehdessä ja perjantaisin Itä-Savossa sekä: [ointi/kirkolliset-ilmoitukset <https://www.facebook.com/kerimaenkappeli/>](http://www.savonlinnaseurakunta.fi/info-ja-asi-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Kerimäen Iso kirkko avoinna (opas paikalla): 5.6.-25.6.2017 klo 10-16. 26.6.-30.6.2017 klo 10-18. 1.7.-7.7.2017 klo 10-19.

10.7.-31.7.2017 klo 10-19. 1.8.-13.8.2017 klo 10-18. 14.8.-31.8.2017 klo 10-16. Suljettu konsertin takia 8.7.-9.7.

Tapuli ja kahvila avoinna samoina aikoina, myynnissä myös lähetystyön tuotteita.

Diakoniatyön kesän toimintaa Tavisalossa (Kesäkodintie 32):

Pe 2.6. klo 10-15 Päihdekuntoutujien leiripäivä. Kuljetus Pvt 12 kerhohuone klo 9.30. Sln kyytiasioissa yhteys Juha Räisänen p. 044 7768056.

To 8.6. ja 27.7. klo 12-18 Avoimet ovet. Seurakunta tarjoaa lettutaikinan, kahvit/mehut ja leppeät löylyt rantasaunalla.

Ke 5.7. klo 10-14 Ruokousleiripäivä "Kiitoskuja".

To 13.7. klo 10-15 Ikäihmisten leiripäivä. Ilm. 7.7. mennessä Sln diak.tsto ma, ti, to ja pe klo 9-11 p. 015 5768026.

Ma 17.7. klo 10-14 Diakonian- ja lähetystyön leiripäivä. Ilm. 7.7. mennessä lähetystoimisto p. 050 5406100.

Ti 8.8. klo 10-14 Kehitysvammaisten leiripäivä.

Ke 23.8. klo 11-14 Ystäväpalvelun leiripäivä yhdessä Savonrannan ystävien ja SPR Kerimäen osaston kanssa.

To 24.8. klo 12-15 Senioriryhmien leiripäivä yhdessä Sosterin kotihoidon kanssa.

Leireille ilmoittautumiset ja tarkemmat tiedot diak.tsto p. 050 5406114.

Kuljetus järjestetään srk-kodilta. Leiripäivämaksu 15e.

Muuta

Kesätorstaisin 1.6.-31.8. klo 18 Naiset Raamatun äärellä Tavisalossa. Nyytikestitarjoilu ja saunomismahdollisuus.

Heinäkuussa tiistaisin 4.7., 11.7., 18.7., ja 25.7. klo 10-14 avoimet ovet Pysäkillä yhdessä lähetystyön kanssa. Kahvia ja kohtaamista. Puolen päivän hartaushetki.

La-su 22.-23.7. Seniorileiri "Minä kiitän" Tavisalossa. Koko seurakuntaväen yhteinen leiri.

Omaishoitajat To 1.6. klo 12 Kerho Pysäkillä, Pvt 59, Taina Turtio Pieksämäen oh:t. Tervetuloa omaishoitajat ja kaikki omaishoidosta kiinnostuneet.

Ke 12.7. klo 10-18 Leiripäivä Rantasalmella. Ilmoitt. 3.7. mennessä Sln diak.tsto 015-5768026. Leirimaksu 10e. Yhteiskyyti Sln:sta klo 9 srk-keskus. Kerimäeltä kyytiasioissa yhteys diak.tstoon p. 050 5406114.

Ti 29.8. klo 16 Sauna -ilta Tavisalossa. Taina Turtio Pieksämäen oh:t, Sln seudun oh:t. Kuljetus srk-kodilta klo 15.45.

Enonkosken kappeliseurakunta:

Aluekappalainen Pekka Auvinen p. 0447768050.

Messu kirkossa sunnuntaisin klo 10, paitsi ei paitsi ei 11.6., 25.6. eikä 9.7.

La 24.6. klo 10 Juhannuspäivän messu.

Su 11.6. ilmainen kirkkokyyti Kerimäen juhla-messuun klo 8.45. Ilm. p. 044 7768050 ma 29.5. klo 11 menn.

Su 9.7. oopperajuhlamessun kirkkokyydistä ilmoitetaan myöhemmin.

Su 23.7. klo 10 Konfirmaatiomessu Enonkosken kirkossa.

Su 30.7. klo 10 Kotiseutukirkkopyhä ja messu. Juhla tarjoilun ja ohjelman kera srk-talossa. Rovasti Toivo Loikkanen.

Su 13.8. klo 17 Saarikirkko Isossa Säkäsessä. Venekyydistä ilmoitetaan myöhemmin.

Enonkosken luostari

Su 25.6, 16.7 ja 6.8 klo 13 Messu ja kirkkokahvit verannalla.

Ma-ti 12.-13.6 Reformaatijuhlien jatkot. Kuljemme päivät kalastaja ja kirkonjohtaja Pietarin matkassa, oppaana Marja Heimala Pelkonen Helsingin Raamattukoululta. Lisätietoja ohjelmasta ja hinnoista saa luostariyhteisön sivuilta www.luostariyhteiso.fi/kalenteri

Ti 27.6 klo 10-16 Perheleiripäivä. Ohjelmassa käsinukke-paja, musisointia ja liikuntaa, ruokamaksu 10e/aikuinen ja 7e/lapsi, ilm. viikkoa aikaisemmin luostariyhteiso@luostariyhteiso.fi

Heinäkuussa paikalla kesäteologi, joten majoittuminen ja pienet retket ja talkoolaiseksi tulo mahdollista. Kuukauden ajan erilaista ohjelmaa ja hartaudet klo 8.30, 12 ja 18, maanantaisin talo suljettu. **Ti 15.8 klo 10-16 Marja-talkoot** luostarin puutarhassa.

Savonrannan kirkkopiiri:

Aluekappalainen Jaakko Parkkinen p. 044 7768049.

Ke 14.6. klo 16 Naisten- ja miesten saunailta Kirveslahden leirimajalla.

Su 18.6. klo 10 Kesäkirko Kokkolahden kodalla.

La 24.6. klo 10 Juhannuksen messu kirkossa.

Su 2.7. klo 10 Konfirmaatiomessu.

Ke 5.7. klo 16 Naisten- ja miesten saunailta Kirveslahden leirimajalla.

Ke 2.8. klo 16 Naisten- ja miesten saunailta Kirveslahden leirimajalla.

Su 13.8. klo 10 Hautausmaajuhla siunauskappelissa.

Punkaharjun kappeliseurakunta:

Aluekappalainen Henrik Koponen p. 044 7768052.

To 8.6. klo 10 Perhekerhojen leiripäivä kerhohuoneella.

Su 11.6. klo 14 Israel-tilaisuus srk-talolla. Veijo ja Cindy Laasonen laulavat. Martti Nykänen esittää Israelin matkan kuvia.

Pe 23.6. klo 10 Lähettyksen lettutori ja sen jälkeen torstaisin klo 16 heinäkuun loppuun asti Punkaharjun torilla (saateen sattuessa srk-talolla).

Myytävänä leivonnaisia, käsitöitä ja kesän kausituotteita kasvimaalta. Ohjelmassa tutujen tapaamisen ja kahvitte-lun lisäksi myös yhteislaulua.

La 24.6. klo 10 Messu kirkossa ja **klo 13 Vuoriniemellä.**

To 13.7. klo 19 Juha Lep-päsen Elvis-Gospel-konsertti kirkossa.

Su 23.7. klo 10 Luontokirkko kirkkorannassa, huonon sään sattuessa kirkossa. Pystykahvit.

Su 13.8. klo 10 Messu kirkossa ja **klo 13 Vuoriniemellä.**

Su 30.8. klo 10 Kansanlaulukirkko kirkossa.

Su 30.8. klo 14 Matti Korkialan konsertti kirkossa

Pe 8.9. klo 18 Kuutamokirkko kesäkodin kappelissa, minkä jälkeen nuorten ilta Pappilansaaren saunalla.

Su 10.9. klo 10 Vanhemman väen kirkkopyhä. Seurakuntasalissa messun jälkeen lounas ja ohjelmaa.

Lomasävel-konsertit kirkossa ks. erill. ilmoitus.

Su 11.6. ja 25.6. ei jumalanpalvelusta P-harjulla.

Rantasalmen kappeliseurakunta:

Aluekappalainen Jussi Leppäniemi p. 040 531 7916.

Su 18.6. klo 10 Konfirmaatiomessu kirkossa. Ryhmä 1.

Pe-la 23.-24.6. Juhannustapahtuma Rantasalmella. Pe klo 18.30 Telttatilaisuus kirkonkylän Myllyrannassa, Matti Manninen ja Eero Ahonen Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksestä. Kanttori laulattaa. Kahviväliaika. Yhteinen kokko klo 20. La klo 10 Juhannuspäivän messu kirkossa, saarnaa Matti Manninen. Kahvitarjoilu

ja lähetystilaisuus messun jälkeen. Järj. SEKL ja kappeliskr.

Su 2.7. klo 15 Urkuduon konsertti kirkossa. Ohjelmamaksu. Vapaa pääsy.

Su 9.7. klo 10 Hoivalaitosten kirkkopyhä. Messun jälkeen kahvitarjoilu.

Su 16.7. klo 10 Kesävieraiden kirkkopyhä. Susanna Vihavainen ja Heikki Tynkkynen. Messun jälkeen kahvitarjoilu.

Su 16.7. Luontokirkko Osikonmäellä. Järj. ky-läyhdistys ja kappeliskr.

Su 23.7. klo 10 Konfirmaatiomessu kirkossa. Ryhmä 2 ym.

Su 30.7. klo 10 Messu kirkossa, saarnaa nimikkolähettilä Saksasta. Kahvit ja lähetystilaisuus.

Su 30.7. klo 18 Saksankielinen jumalanpalvelus. Hans-Christian Beutel.

Ti 1.8. klo 15 Lasten ja perheiden kesäretki Kaarnetsaareen. Venekuljetus klo 15 Mustalahden satamasta. Välipalakahvi, ohjelmaa, saunat, uintimahdollisuus ja nuotioruokaa. Mukana ohjaajia ja isosia. Hintaa 10 e/hlö, paitsi alle 4-vuotiaita. Ilm. viim. 9.7., kaisa.oittinen@evl.fi tai 040 531 7917.

La 5.8. klo n. 9.15-14 Lipposmarkkinoilla kappeliskr:n kahviteltta. Kanttori laulattaa toivevirsiä 9.30 yms. Vapaaehtoinen kahviraha puoleksi Yhteisvastuulle ja lähetystyölle.

Su 6.8. klo 10 Lippospyhä. Messu kirkossa.

To 17.8. klo 17.30 Yrittäjien ja puolisoitten kesäilta Kuus-Hukkalassa. Aloituskahvi, ohjelmaa, saunat ja iltapala. 5e/hlö. Ilm.tiedot myöhemmin.

Rantasalmen diakoniatyön leiripäivät: Kehitysvammaisten leiripäivä Kuus-Hukkalassa ma 10.7. klo 10-18. Ilm. 30.6. menn. Harjunteelle p. 040 1703112. Omavastuu 5 e.

Mielenterveyskuntoutujien leiripäivä Kuus-Hukkalassa ti 11.7. klo 10-18. Ilm. 30.6. menn. mielenterveystoimistoon Kaarinalle p. 044 4172686. Omavastuu 5 e.

Eläkeläisten päivä Kirkkorinteellä to 13.7. klo 10-18. Ilm. 30.6. diak.tsto p. 040 8385412 menn. Omavastuu 5 e.

Päihdekuntoutujien leiri Kuus-Hukkalassa ti 22.-ke 23.8. Ilm. 30.6. menn. Helenalle p. 040 1615039. Omavastuu 10 e.

YHTEISET: Omaishoitajien leiripäivä Kuus-Hukkalassa ke 12.7. klo 10-18. Ilm. 30.6. menn. Jukka Rahikaiselle p. 044 7768011. Rmen omaishoitajat Eija Janhuselle p. 040 8385412. Omavastuu 5 e.

Kesäkonsertit 2017 Savonlinnassa:

Kesäpäivän konsertit Savonlinnan tuomio- kirkossa:

Ke 14.6. klo 12 Anneli Raninen, sopraano, Eila Tynkkynen, mezzosopraano, Pentti Tynkkynen, piano.

Ke 21.6. klo 12 *Levolle laskeun Luojaani*. Päivi Pylvänäinen, sopraano ja Laura Kivikoski piano ja urut.

Ke 28.6. klo 12 *Kanttoreiden kesäpäivä*. Minna Malinen ja Katariina Kokkonen.

Ke 5.7. klo 12 *Suomalainen rukous*. Savonlinna-kvartetti.

Ke 12.7. klo 12 *Kesäinen barokkikamari*. Katri Susitaival, viola da gamba ja Anna Savelainen, cembalo.

Ke 19.7. klo 12 *Kosketa minua, Henki*. Mikael Heikkilä, marimba.

Ke 26.7. klo 12 Jouni Somero, piano.

Ke 2.8. klo 12 Pirjo Honkanen, sopraano ja Ritva Sjöstedt, piano.

Ke 9.8. klo 12 Santeri Rautiainen, kitara.

Noin puolen tunnin kestoisia ilmaiskonsertteja.

Savonlinnan tuomiokirkon muut konsertit:

Su 2.7. klo 15 *Kesäkanttoreitten päivämusiikki*.

Ti 11.7. klo 17 *Suomalaisia säveliä suvi-illassa*. Kristian Lindroos, baritoni ja Tuula Hällström, piano. Vapaa pääsy, ohjelma 10 e.

To 13.7. klo 15 *Duo Dryades*. Kristina Kuusisto, bandoneon, Mari Mäntylä, decacorde. Bach, Satie, Debussy, Sibelius, Piazzolla. Vapaa pääsy, ilmainen käsiohjelma.

Ti 18.7. klo 21 Savonlinnan Musiikkiakatemian konsertti. Beethovenin pianosonaatit III, Mei-Ting Sun, piano.

Ti 25.7. klo 15 *Kamarimusiikin helmiä*. Ralf Gothoni, piano, Mark Gothoni, viulu, Marko Ylönen, sello.

La 29.7. klo 12 *Pyhän Olavin päivän konsertti*. Tenorissimo. Mauno Kuusiston syntymästä 100 vuotta. Ohjelma 10 e.

Yhteislaulua kantt. Katariina Kokkosen johdolla:

To 15.6. klo 18 *Partaalla vetten* -virsi-ilta Kirkkonien kellotapulilla, iltakahvimahdollisuus.

Su 6.8. klo 13 Kansanlaulukirkko Itikkanoissa.

Ti 1.8. klo 18 Kansanlaulukirkko Kirkkonien kellotapulilla.

Su 20.8. klo 14 *Virsi soi* tuomiokirkonmäellä.

Ma 18.9. klo 18 *Avoimista ovista* -virsi-ilta Talvisalon kappelissa.

Pikkukirkon yösoitot:

Su 9.7. klo 21 Suomiklezmeriä. **Ke 12.7. klo 21** Sooloviululla.

Su 16.7. klo 21 Klavikordilla. **Ke 19.7. klo 21** Virtuosos on Stage.

To 27.7. klo 21 Kamarimusiikin helmiä I. **La 29.7. klo 21** Kamarimusiikin helmiä II.

La 5.8. klo 21 Soolosellolla.

Luontokirkko Linnansaaressa 18.6.

Savonlinnan seurakunnan järjestämä perinteinen jumalanpalvelus Linnansaaressa. Saareen on järjestetty laivakuljetus Savonlinnasta ja Oravista.

Päivän ohjelma:

11.00 Elviira-laiva lähtee Savonlinnan matkustajasatamasta

13.30 Elviira-laivasaapuu Oraviin

14.00 Elviira-laivalähtee Oravista

15-16 luontokirkko Sammakoniemessä, kahvit

16.30 Elviira-laiva lähtee Linnansaaresta

17.15. laiva saapuu Oraviin

20.00 laiva saapuu Savonlinnaan

Kuljetus Savonlinnasta 15 e/hlö (lapset 4-12 v 7e).

Kuljetus Oravista 5 e/hlö.

Nokipannukahvit ja makia 5 e/hlö.

Laivalla on mahdollista ruokailla. Ilmoittaudu etukäteen!

Ilmoittautuminen:

Puustinen Seija seija.puustinen@evl.fi tai 015 5768017 arkinen klo 9 - 15.

*"Luojamme puistosta laulumme soi!
Laiva meidät kuljetti yhteen toi"...*

Näe kappale kauneinta 100v Suomea kanssamme

**su 20.8.2017 klo 9.30 Savonlinnan satamasta
alkavalla risteilyllä.**

Matkalla laulamme meille tutuksi tulleita lauluja ja kuulemme paljon seilanneen laivuri Martti Härmäläisen juttuja laivoista, saarista ja asukkaiden elosta.

Klo 13 rantaudumme Pietolansaareen osakunnan majalle, jossa suarkirkko, jonka toteutamme yhdessä kirkkoherra Sammeli Juntusen ja muusikoiden kanssa.

Risteilyn hinta: 25 e hengeltä, mahdollisuus ruokailuun, ruuan hinta 22 e ateria.

Sitovat **ilmoittautumiset** 31.7. mennessä. Mukaan mahtuu 90 ensiksi ilmoittautunutta.

Ilmoittautumiset sähköpostilla elluinker@outlook.com tai p. 050 3606835 Eila Mikkonen.

Lähdetäänhän laivalla? .."katsomaan saaria kauniita, sinisen Saimaan aalloilla"...

Kesäkonsertit 2017 kappeliseurakunnissa:

Kesäillan sävel Kerimäen Isossa kirkossa:

Ke 5.7. klo 18 *Tribute to Mahalia Jackson*, Gospelkonsertti. Tiina Sinkkonen, laulu, Eric-Olof Söderström, piano, Patrik Latvala, kontrabasso, Thomas Tornroos, rummut.

Ke 12.7. klo 18 *Kirkkomusiikin helmiä*. Reko Tammi ja ystävät.

Ke 19.7. klo 18 *Kosketa minua, Henki*. Mikael Heikkilä, marimba.

Ke 26.7. klo 18 *Organ Tritone*. Teemu Takanen, Mikko Seppänen, Hanne Pulli, Mikko Iivanainen.

Kerimäen ison kirkon muut konsertit:

La 10.6. klo 19 *Urkumatka maailman ympäri*. Minna Raassina, urut.

Pe 16.6. klo 16 *Seremonial Trumpet*, fanfaariyhtye. Seija Ohenoja, trumpetti ja Maria Padatsu urut.

Su 9.7. klo 19 Oopperajuhlien konsertti. Ylioppilaskunnan Laulajat.

To 27.7. klo 18 Wiipurilaisen osakunnan laulajat.

Su 30.7. klo 18 Savonlinnan Musiikkiakatemian kamarimusiikkikonsertti.

Su 20.8. klo 18 *Kerimäen mieslaulajat*. Hengellisiä ja isänmaallisia lauluja. Suomi 100 v ja Kerimäen mieslaulajat 70 v. Iltahartaus.

Lomasävel konserttisarja Punkaharjun kirkossa:

To 6.7. klo 12 Kari Pykäläinen, urut ja Soile Sirkiä, laulu.

To 13.7. klo 12 (srk-talo) Riku Pelo, laulu ja Laura Attila, piano.

To 20.7. klo 12 Ilkka Turta, kitara.

To 27.7. klo 12 *srk-talossa*, Henrik Koponen ja Kari Pykäläinen.

To 3.8. klo 12 *srk-talossa*, Kari Pykäläinen, piano.

Konsertit Enonkosken kirkossa:

Ke 5.7. klo 18 Savonlinna-kvartetti.

Su 9.7. klo 13 Enonkosken musiikkiyhdistyksen 40-vuotisjuhlakonsertti.

Su 23.7. klo 13 Matti Turunen, basso ja urut, Maria Turunen, sopraano ja Arman Madar, piano.

Savonrannan kirkossa:

Ma 3.7. klo 13 Urkuduo Kubiacyk-Adler ja Dovile Savickaite.

To 20.7. klo 18 Ilkka Turta, kitara.

Rantasalmen kirkossa:

Su 2.7. klo 15 Urkuduo, Kubiacyk-Adler ja Dovile Savickaite.

Ke 6.9. klo 18 Ida Elina, kantele.

